

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Метод прийняття управлінських рішень»

Галузь знань		07 «Управління і адміністрування»	Освітній рівень	бакалавр	Мова викла-			
Спеціальність		073 «Менеджмент»	Семестр	7	українська			
Освітньо-професійна програма		«Менеджмент»	Статус	обов'язкова				
Факультет		Економіки і менеджменту	Кафедра	Менеджмент				
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	Вид контролю
	6	180	26	-	39	-	115	Екзамен

ВИКЛАДАЧІ

Контактна інформація для зв'язку з викладачем: - місцезнаходження робочого місця викладача : ДДМА, II корпус, кафедра «Менеджмент», ауд. 2426;
- робочий телефон: 062-641-68-85, menegment2426@gmail.com, managment@dgma.donetsk.ua; **Дні занять та консультацій:** за поточним розкладом

Шубна Олена Василівна, shubnaalena@gmail.com

Кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту ДДМА.

Досвід роботи – 18 років.

Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць, в тому числі 3 монографій з актуальних проблем економіки та управління.

Провідний лектор з дисциплін: «Управління інноваціями», «Міжнародний менеджмент», «Методи прийняття управлінських рішень», «Державне та регіональне управління».

ГОСТЬОВІ ЛЕКТОРИ

Начальник бюро розробки інформаційних процесів ПрАТ «НКМЗ»

Хижняк Андрій Олексійович

Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень

Хижняк Андрій Олексійович обґрунтує актуальність використання аналітично-інформаційних систем в економіці та управлінні. Охарактеризує необхідні етапи, математичні та статистичні методи, сучасні інформаційні технології для забезпечення функціонування цих систем та сфери, в яких здійснюється виконання аналітичної звітності.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі	
Освітні компоненти, які передують ви-	1 Мікро- та макроекономіка. 2. Менеджмент. 3. Маркетинг. 4. Теорія організації
Освітні компоненти для яких є базовою	Кваліфікаційна робота бакалавра
Компетенції відповідно до освітньо-професійної програми	
Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетенції
<p>ЗК4 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>	<p>СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.</p> <p>СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.</p> <p>СК5. Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту</p> <p>СК6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p>СК7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.</p> <p>СК10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.</p> <p>СК11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.</p>
Результати навчання відповідно до освітньо-професійної (програмні результати навчання – ПРН)	
<p>ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень</p> <p>ПРН 6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень</p> <p>ПРН 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації</p>	
Результати навчання за дисципліною	
<p>Р1. Здатність ідентифікувати управлінські проблеми, які потребують прийняття рішень.</p> <p>Р2. Здатність генерувати рекомендації для найбільш точного формулювання проблем.</p> <p>Р3. Здатність аналізувати управлінські проблеми з точки зору всіх суб'єктів, залучених у проблемну ситуацію</p> <p>Р4. Здатність правильно оцінювати і прогнозувати можливий розвиток проблемної ситуації.</p> <p>Р5. Здатність працювати в команді менеджерів, генеруючи ідеї та можливі альтернативи дій для виходу з проблемної ситуації.</p> <p>Р6. Здатність використовувати різноманітні наукові підходи, методи і моделі при розробці та прийнятті управлінських рішень.</p> <p>Р7. Здатність досліджувати методи оперативного управління малими колективами і групами та нести відповідальність за прийняте рішення.</p>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	

Анотація	Дана навчальна дисципліна є теоретичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль управлінця, оскільки прийняття управлінських рішень є концентрованим вираженням управлінської діяльності. Оволодіння матеріалом дисципліни дає можливість студентам сформулювати в них відповідні знання, вміння та навички для розробки і прийняття ефективних управлінських рішень, для оцінювання якості прийнятих управлінських рішень, для пошуку найкращих варіантів їх реалізації.
Мета	Формування у студентів навичок виробляти власні варіанти управлінських рішень та одержання ґрунтовних теоретичних знань щодо процесу розробки і реалізації рішення в рамках системи як сукупність наукових підходів, прийняття методів, а також цільової, забезпечуючої, функціональної та керуючої підсистем.
Формат та	Лекції (очний, дистанційний формат), практичні заняття (очний, дистанційний формат), консультації (очний, дистанційний формат), підсумковий контроль – залік (очний, дистанційний формат)
«Правила гри» 	<ul style="list-style-type: none"> • Курс передбачає роботу в колективі. • Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Політика щодо дедлайнів та перескладання <ul style="list-style-type: none"> • Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. • Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою. • Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. • Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. • Студент, який спізнився, вважається таким, що пропустив заняття з неповажної причини з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті. • За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент видаляється з заняття, за заняття отримує 0 балів. Політика академічної доброчесності Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане в ході виконання завдання. У разі виявлення факту плагіату студент отримує за завдання 0 балів.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

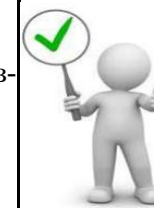
Лекція 1	Управлінські рішення в системі менеджменту	Практичне заняття 1	Сутність, основні характеристики та функції управлінських рішень.	Самостійна робота	Рішення і як процес, і як акт вибору, і як результат вибору. Система характеристик якості прийнятих управлінських рішень.
Лекція 2	Моделі теорії прийняття рішень	Практичне заняття 2,3	Заняття 2. Моделі теорії ігор. Моделі теорії черг. Моделі управління запасами. Моделі лінійного програмування. Заняття 3. Моделі теорії прийняття рішень.		Концепція математичного вибору рішень (нормативний підхід); якісно-предметна концепція (дескриптивний підхід); комплексна (змішана) концепція управлінських рішень.
Лекція 3	Процес прийняття та реалізації	Практичне заняття 4,5	Заняття 4. Цілепокладання: технології постановки цілей: SMART, PURE, CLEAR,		Завдання виявлення проблем. Поняття «проблема» і «ситуація». Класифікація проблем і ситуацій. Підходи до

	управлінських рішень		GROW. Заняття 5. Діагностика та ідентифікація проблем, аналіз альтернатив, організація розробки та виконання управлінських рішень.	виявлення проблем у вдосконалення управління.
Лекція 4	Індивідуальний стиль прийняття рішень і його аналіз	Практичне заняття 6	Стилі прийняття рішень.	Роль людського фактора в прийнятті рішень. Концепція людських відносин. Базові властивості особистості - сплав вроджених та набутих в процесі виховання і соціалізації рис. Програмовані властивості - спрямованість, інтелект самосвідомість - головні рушійні стимули.
Лекція 5	Лідерство. Розвиток емоційного інтелекту	Практичне заняття 7,8	Заняття 7. Компетенції керівника як основа його лідерських позицій. Заняття 8. Концепція емоційного інтелекту	Керівник у процесах прийняття державно-управлінських рішень.
Лекція 6	Групові рішення	Практичне заняття 8	Методи порівняльного і факторного аналізу, методи моделювання.	Діагностика та ідентифікація проблем, аналіз альтернатив, організація розробки та виконання управлінських рішень.
Лекція 7	Методи ідентифікації та діагностики проблем	Практичне заняття 9,10	Заняття 9. Методи прогнозування та ситуаційного аналізу. Заняття 10. Активізації творчого мислення, креативність в процесі прийняття управлінських рішень.	Методи виділення проблем управління. Аналіз виявлених проблем і їхня оцінка. Послідовність складання переліку проблем і його структуризації. Діагноз проблеми.
Лекція 8	Методи виявлення та розробки (генерування) альтернатив вирішення проблем	Практичне заняття 11,12	Заняття 11. Методи виявлення альтернатив вирішення проблем. Заняття 12. Методи оцінки і вибору альтернатив.	Класифікації стилів прийняття рішень. Підходи до виділення стилів прийняття рішень: 1. Класифікація Д. Макгрегора. 2. Класифікація Р. Лайкерта. 3. Класифікація Р. Таненбаума та У. Шмідта.
Лекція 9	Методи оцінки і вибору альтернатив	Практичне заняття 13, 14	Заняття 13. Методи виявлення альтернатив вирішення проблем. Заняття 14. Експертні методи.	Обґрунтування кількості альтернативних рішень
Лекція 10,11	Методи реалізації управлінських рішень та контролю виконання	Практичне заняття 15,16,17,18	Заняття 15. Методи оцінки і вибору альтернатив. Заняття 16. Експертні методи. Заняття 17. Технології реалізації управлінських рішень. Заняття 18. Реалізації управлінських рішень: 10 фундаментальних передумов; чотири імператива прийняття рішень РАЕ.І .	Призначення специфічних завдань, пояснення причин та суті нових доручень виконавцям рішень. Перерозподіл ресурсів, зумовлений необхідністю, реалізацією рішень. Контроль за процесом реалізації рішень.
Лекція 12	Ефективність управлінських рішень	Практичне заняття 19	Концепція ціннісно-орієнтованого управління (концепція VBM).	Основні принципи раціональної організації виробництва: пропорційність, прямо точність, ритмічність. Поняття

				«ефективність управління», «ефективність управлінських рішень». Показники ефективності управлінських рішень. Історія створення СППР. Класифікації СППР. Створення систем підтримки прийняття рішень на основі сховищ даних.
Лекція 13	Інформаційно-аналітична підтримка управлінських рішень	Практичне заняття 20	Ефективність рішень: CAPI (coalesced authority, power and influence) за I. Адізесом.	

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль).
Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Програмне забезпечення MS Windows XP; Star Office; 1С 7.7; CS Trade Quote 8; Internet Explorer; Win RAR; Adobe Reader 9; Outlook Express; Тест 2003.
Мультимедійний проектор, маркерна дошка і екран;
Доступ до матеріалів дистанційного навчання і контролю Moodle з цього курсу можна знайти за посиланням:
<http://moodle.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=458>

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Білинська М.М., Ковбасюк Ю.В. Прийняття управлінських рішень: організаційно-психологічний \аспект: навч. посіб. Київ : НАДУ, 2011. 232 с.
2. Василенко В.О. Теорія і практика прийняття управлінських рішень: Навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2003. 420 с.
3. Діденко В.М. Менеджмент: Підручник. Київ: Кондор, 2008. 584 с.
4. Клименко С. М. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2014. 252 с.
5. Петруня Ю. Є. Прийняття управлінських рішень: Навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2011. 216 с.

Додаткові джерела

Шубна О.В. Методичні вказівки до виконання екзаменаційної роботи з дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень» для студентів заочної форми навчання. Краматорськ, ДДМА, 2019. 46 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Інтернет портал для управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>
3. Decision-Making for Business. URL: <https://www.udemy.com/decision-making-for-business/>.
4. Decision-Making Techniques for Success. URL: <https://www.udemy.com/5-decision-making-techniques-for-success>
5. SMART Goal Setting Made Simple: A Step-by-Step Success Guide. URL: <https://www.udemy.com/smart-goal-setting-made-simple/>

СИСТЕМА ОЦІНКИ

Склад модулів		Сума балів	ECST	Оцінка	Рівень компетентності
Форми та методи контролю	Рейтингова оцінка, бали	90 - 100	A	відмінно	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному пошуку вивчені питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.
Теоретичне опитування	10	81 - 89	B	добре	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з прикладами, що розглянуті при вивченні дисципліни
Індивідуальне завдання	30	75 - 80	C		Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.
Самостійна робота	20	65 - 74	D	задовільно	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни
		55 - 64	E		Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни
Модульна контрольна робота	40	30 - 54	FX	незадовільно	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни
		0 - 29	F		Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни
Підсумковий залік	100				

Силабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

Опитування з приводу оцінювання якості викладання дисципліни «Методи прийняття управлінських рішень»

можна знайти за посиланням: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScw5CP-ZTkQli_CLkzm9ST3q10Se5DY3q9djn30i7hyHRMenA/viewform?vc=0&c=0&w=1&flr=0

Результати опитування можна знайти за посиланням:

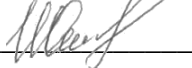
<https://docs.google.com/forms/d/1HafmiJwfCJcpinFO2vp9CZUROjDVhCtgT2XLX7wsJIo/edit#responses>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри Менеджмент

Протокол № 27 від 15.06. 2021

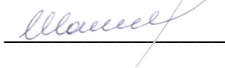
Завідувач кафедри:

 /Фоміченко І.П./

Розробник:

 /Шубна О.В./

Гарант освітньої програми:

 /Шашко В.О./

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету:

 /Мироненко С.В./

«15» червня 2021 р.

